

Komplementer Medicina



Dr. Biró Krisztina Ph.D.

Bevezetésként

Tökéletesen megértem a betegeket, akik mikor egy súlyos esetleg halálos betegséggel néznek szembe, akkor minden szalmaszálba belekapaszkodnak, elfogadom, hogy szerepe lehet a különböző kiegészítő kezeléseknek az onkológiai terápiában, hogy javítsa a betegek életminőségét, hogy fenntartsa a reményt és megadja a betegnek azt az érzést, hogy neki is szerepe van a saját gyógyulásában. Tiszteletben tartom a betegeim ezzel kapcsolatos hitét, és arra biztatom a betegeimet, hogy megosszák velem az ezzel kapcsolatos döntéseiket.

Azonban!

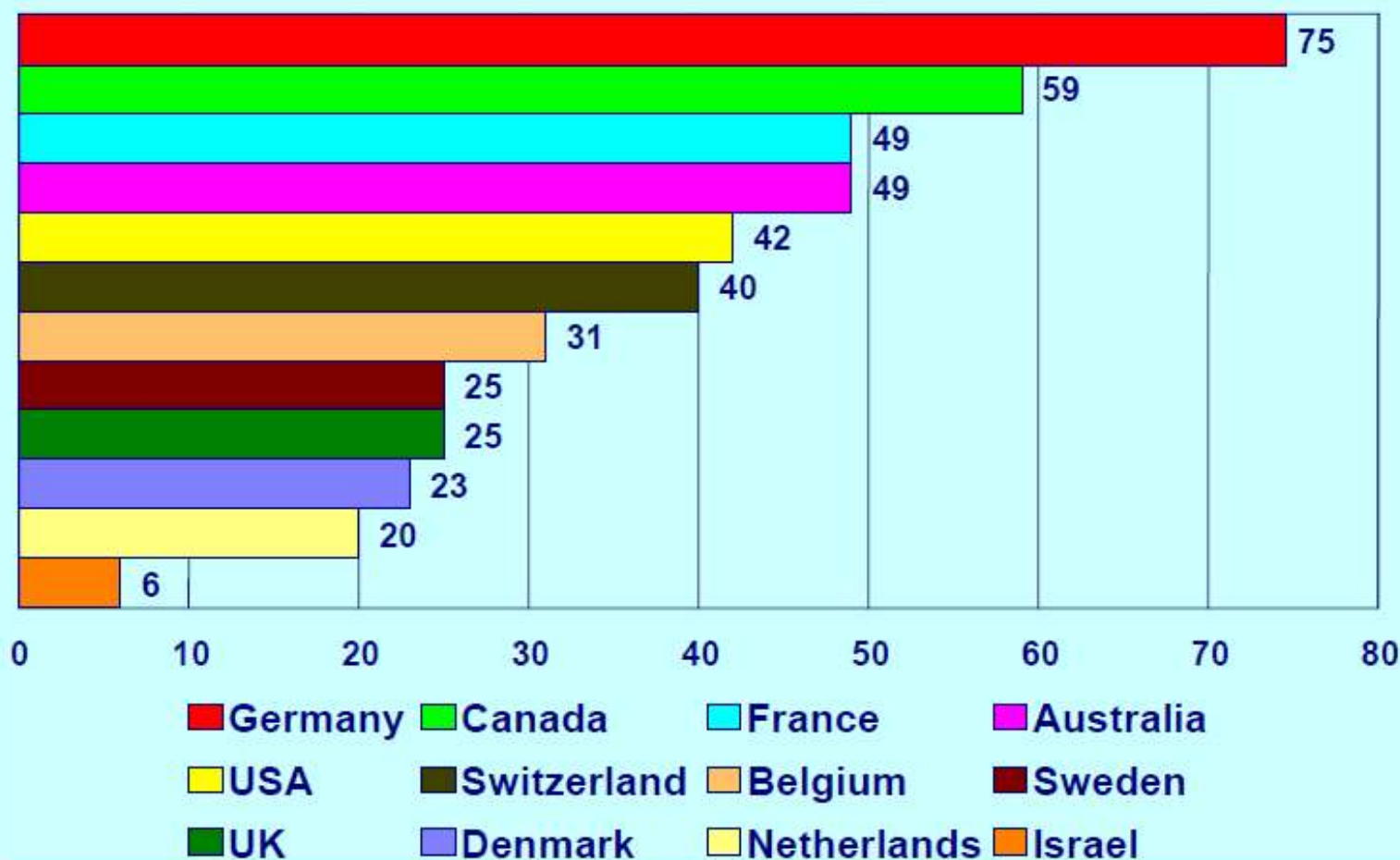
- **Közvetlen egészségügyi veszély:**
 - önmagukban (B17, Kombucha)
 - a hagyományos kezeléssel kölcsönhatásba lépve (C-vitamin, orbáncfű)
 - Pszichológiai (alaptalan bűntudat)
 - Nem ellenőrzött összetétel (Hg, ólom, gyógyszer)
- **Közvetett veszély:** Halasztott kezelés (Steve Jobs)
- **Gazdasági ártalom**
- **Társadalmi veszély:** áltudomány (további betegek veszélyeztetése)

Miért beszélünk róla

- 2000 februárjában a journal of clinical oncology-ban jelent meg egy nagyobb felmérés eredménye mely szerint a megkérdezett 453 daganatos beteg 83%-a szedett egy vagy több kiegészítő szert. (speciális diéta, spirituális eljárások, vitamin kiegészítők egyéb szerek) 45 milliárd \$-os üzlet
- A vizsgálatok szerint a betegeknek mindössze harmada beszél meg orvosával!

Alternatív szerek használata országokként

One year prevalence of CM



Alternatív kezelés

- A daganatos betegek 1%-a minden kezelést visszautasít. 12.5% visszautasítja a kemoterápiát. A hematológiai daganatos betegek 20%-a utasítja vissza a kezelést¹
- Jelenleg a daganatos betegek 50%-a gyógyul meg. A daganatos betegségeknél szűk időablak áll rendelkezésre a gyógyításhoz.

■ 1.Shumay DM Why some cancer patients choose complementary and alternative medicine instead of conventional treatment. J Fam Pract. 2001 Dec;50(12):1067

Joseph Hofbauer története

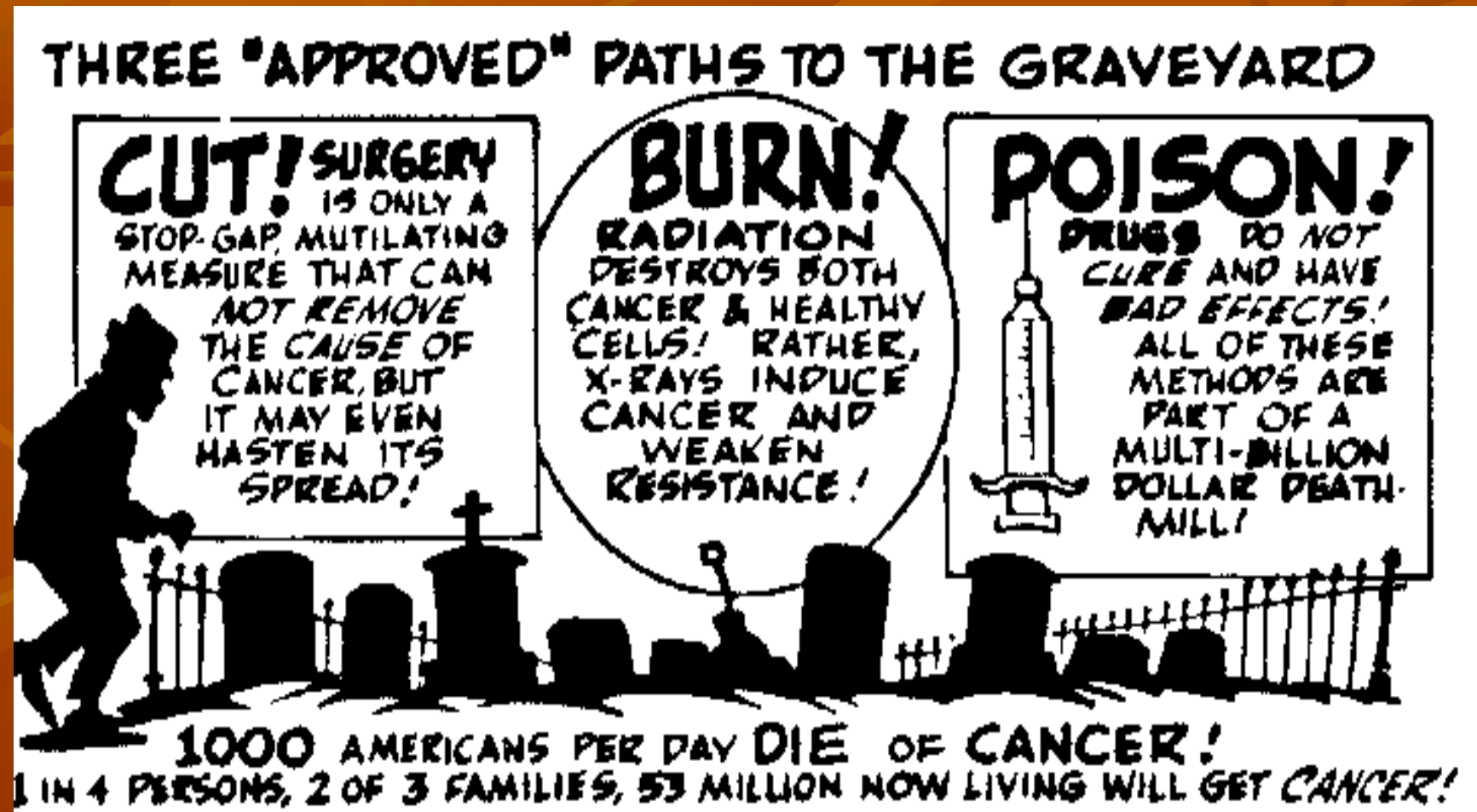
- 8 éves korában Hodgkin kór (gyógyulási esély 95%)
- Nem kapott kemoterápiás kezelést (Laetril-B17)
- New York állam hatóságai perre vitték az ügyet
- A szülők megnyerték a pert
- A kisfiú meghalt.
- Az USA-ban több hasonló per volt
- (T. Tamás esete)

Diagnózis: RÁK



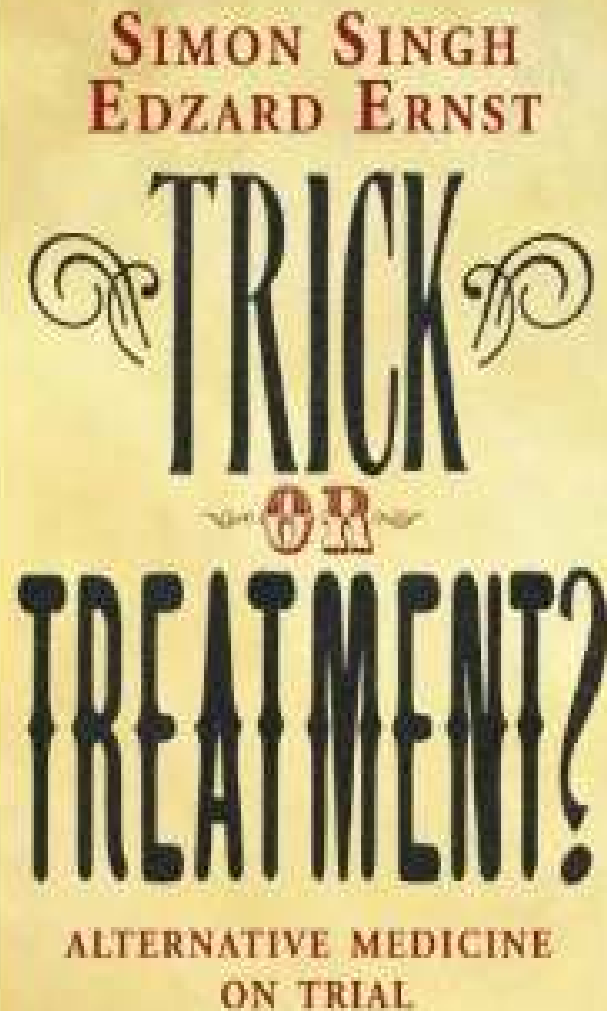
- Műtét
- Sugárterápia
- Kemoterápia

Más lehetőség?





Bizonyítékon alapuló orvoslás (Mi az?)



Nem EZ!



Bizonyítékon alapuló orvoslás (mi az?)



- 2000 éven keresztül az érvágás volt a gyógyítás alapja.
- Elméletét még Galenus fektette le
- 1923-ban Wiliam Osler:

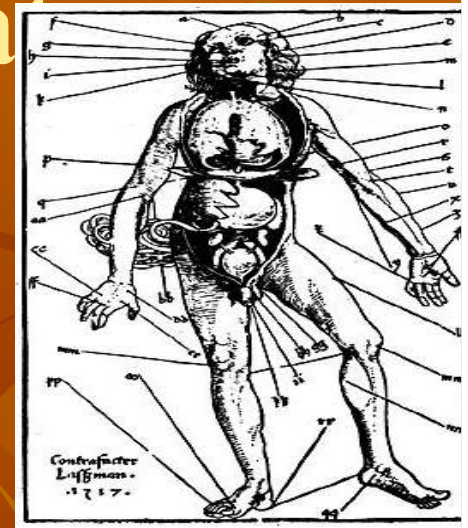
The Principles and Practice of Medicine

- Penge-pióca.(F.o. 40 millió/év)
- Mozart, Washington...



Randomizált vizsgálat

- 1809-ben Alexander Hamilton
- 366 katonát 3 csoportba osztott
- A katonák sorban ahogy jöttek véletlenül kerültek a 3 csoport egyikébe
- 2-4-35 +
- Hasonló randomizált vizsgálat Lind és Blane a skorbutra
- Az eredmény miatt a Trafalgári győzelem
- Dániel könyve :Tégy próbát, kérlek a te szolgálóiddal tíz napig, és adjanak nekünk zöldségféléket, hogy azt együnk, és vizet, hogy azt igyunk.
- Azután mutassák meg néked a mi ábrázatunkat és amaz ifjak ábrázatát, a kik a király ételével élnek, és a szerint cselekedjél majd a te szolgálóiddal.
- És engede nekik ebben a dologban, és próbát tőn velük tíz napig.



Vak vizsgálat

- XVIII. Század Franz Mesmer minden gyógyítható a mágneses vízzel
- A betegek görcsöt kaptak, elájultak mag gyógyultan ébredtek
- XVI. Lajos bizottságot állított fel (Benjamin Franklin)
- 4 pohár sima víz, 1 pohár mágneses víz



Placebó

- A placebo ugyanott hat ahol az opioid

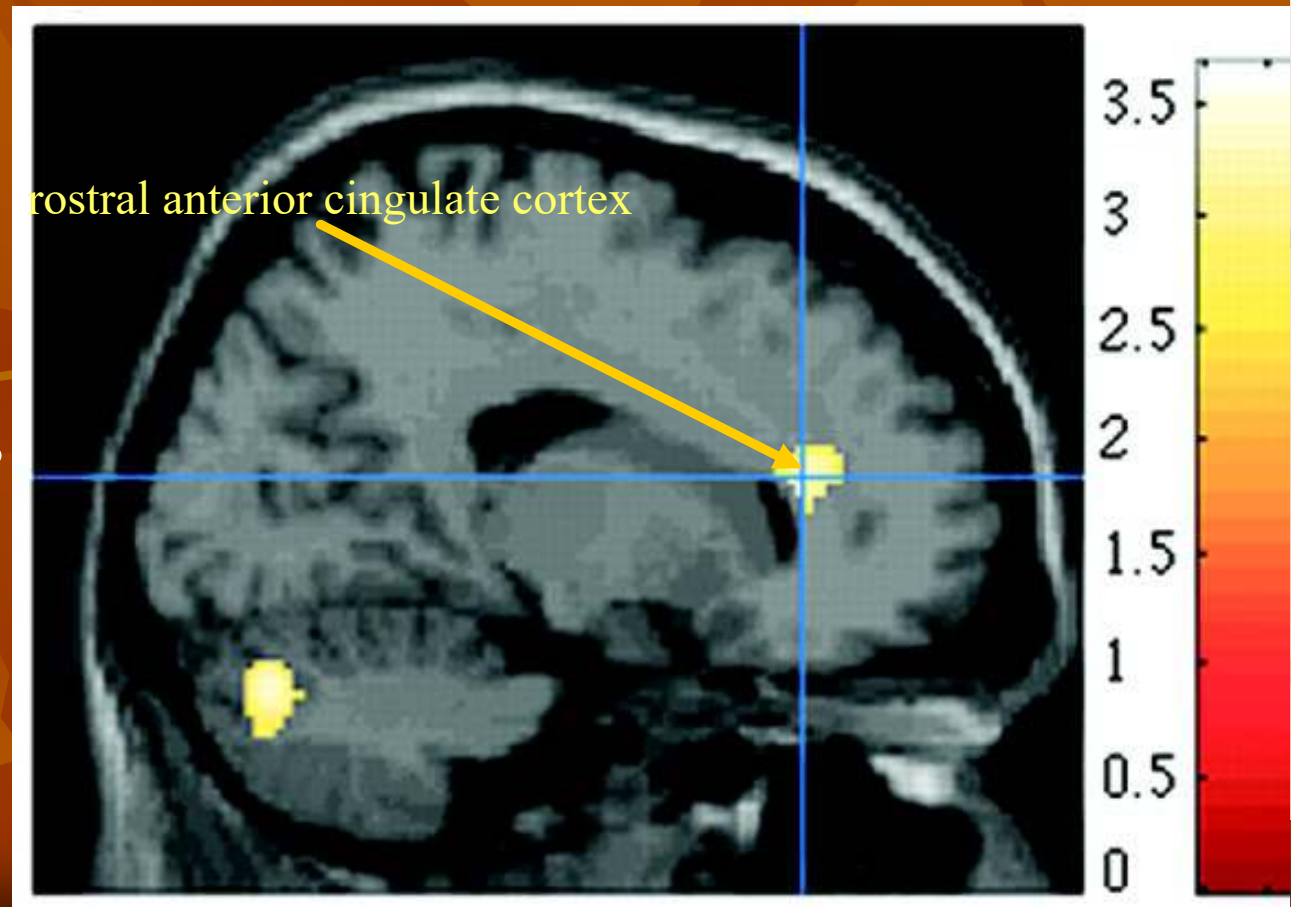
- (PET CT)

- rostral anterior cingulate cortex

- Petrovic, PP et al.

Science Express Reports, 2002

Naloxon-nal a hatás
felfüggeszthető!



Jó klinikai vizsgálat

- Kezelt csoport-kontroll csoport
- Elegendően sok beteg a két csoportban
- A két csoport eloszlása egyenletes
- A kontroll kar placebót kap
- Se a beteg se az orvos nem tudja ki kapja a placebót ki az aktív szert
- Az onkológiai vizsgálatok speciálisak

HONNAN TUDJA??

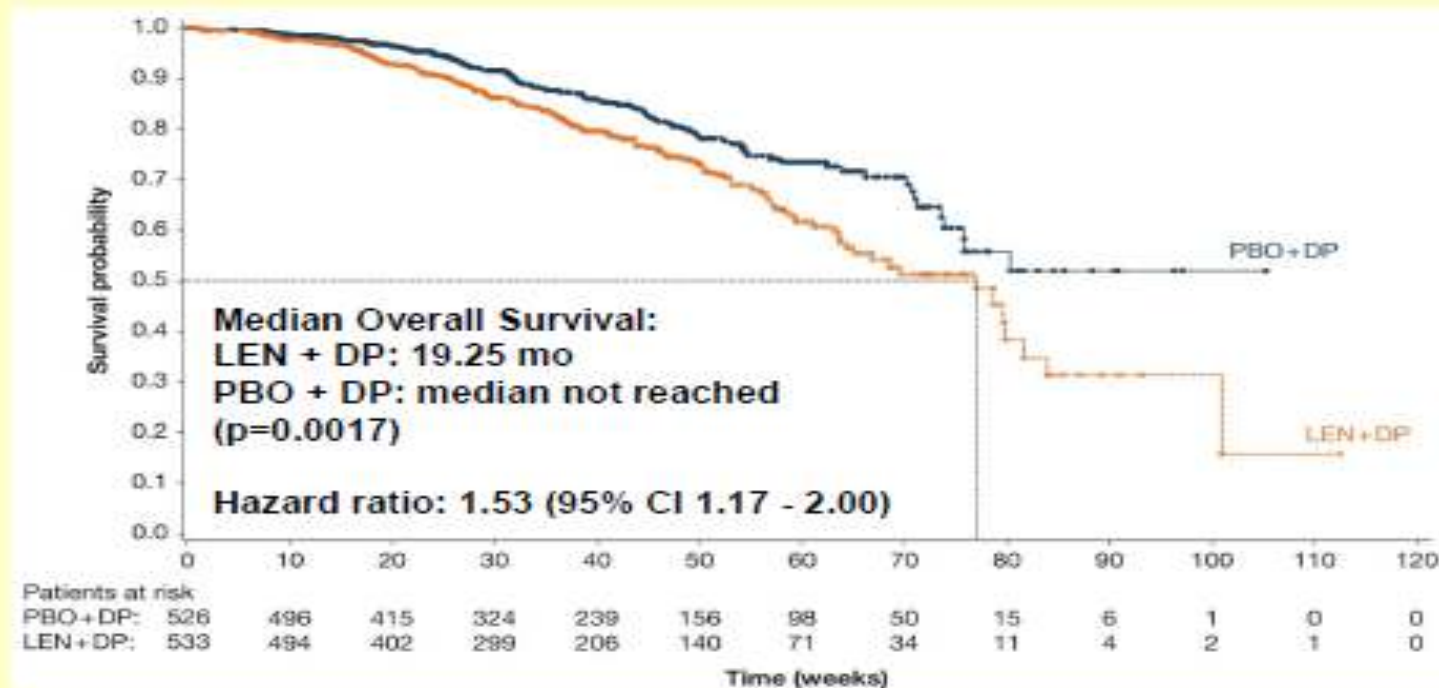


A klinikai vizsgálatok fázisai

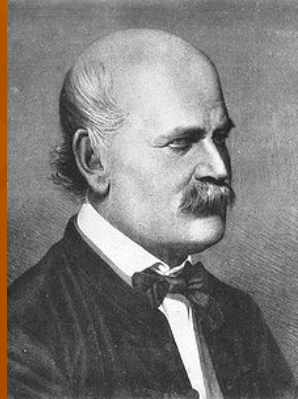
- Preklinikai vizsgálatok (in vitro- in vivo)
10000→10 6 év
- Fázis I (dóziskeresés) (90% kiesik)
- Fázis 2 (hatékonyság) (50% kiesik)
- Fázis 3 (korábbi kezeléssel szemben, több ország, több centrum, randomizált) (20% kiesik)
- 8év 1 milliárd \$
- FDA EMEA: „Biztonságos és hatékony”

Docetaxel+Lenalidomide

Efficacy Results: Overall Survival

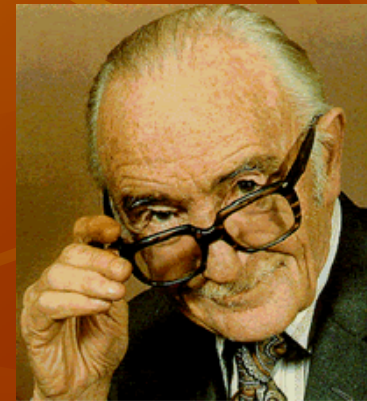


Inferior survival and added toxicity with lenalidomide



- Semmelweis I.
- 20%→1%
- 1865†

- A. Cochrane
1909-1988



Történnek-e klinikai vizsgálatok alternatív szerekekkel?

- NICCAM: 200-400M \$ évente
- Vannak köztük olyanok, amelyeket hatástalannak, vannak, amelyeket károsnak találtak
- Van olyan, amelyiket további esetleges vizsgálatra alkalmasnak találtak. Az NCI (a National Cancer Institute) honlapján ezek a vizsgálatok illetve eredményeik a nagyközönség számára is nyomon követhetők.
- Jelenleg folynak pl: vizsgálatok, és különböző diéták hatását vizsgálják emlő és prosztatrákban.
- **Best case:** A vizsgálatokat az „Legjobb esetek program „ alapján kezdik vizsgálni. Azok az orvosok természetgyógyászok, akik daganatgyógyászattal foglalkoznak, ha úgy látják hogy a betegük az általuk adott szertől javul ezt jelentik egy bizottságnak. A bizottság értékeli a kapott adatokat, és ha meggyőzők az eredmények az NIH szponzorálásában elindítja a vizsgálatot.

The background of the slide features a pattern of stylized autumn leaves in various shades of brown and orange, creating a textured, layered effect. The leaves are scattered across the entire frame, with some appearing more prominent than others.

Biztosan Káros

Antioxidánsok

- Mivel a sejtek oxidatív károsodása fokozza a daganatok kialakulásának kockázatát, és epidemiológiai vizsgálatok azt mutatták, hogy az antioxidánsokban gazdag étrend csökkenti a rák előfordulását, emberek tömegei szednek nagy dózisú antioxidánsokat betegség/daganat megelőzése céljából. A randomizált vizsgálatok azonban nem igazolták az ezzel kapcsolatos várakozásokat, sőt éppen ellenkezőleg: az aktív ágon olykor a daganat incidencia növekedését figyelték meg.

β Karotin

- 3 nagy vizsgálat melyekben összesen 74000 ember (ffi+nő) vett részt egyértelműen igazolta hogy a β karotin nem védi ki sem a rákot sem a szívbeteget (placebokontrollált, randomizált)
 - Dohányosokban, aszbesztgyári munkásokban növelte a tüdőrákot (30%-kal)
 - Nagyobb mennyiségű alkoholt fogyasztókban növeli a prosztatarákot
 - Viszont több vizsgálatban a leucoplakia csökkent
 - CSAK a kivonat káros NEM a zöldség!
- The effect of vitamin E and beta carotene on the incidence of lung cancer and other cancers in male smokers. The Alpha-Tocopherol, Beta Carotene Cancer Prevention Study Group. *N Engl J Med*. Apr 14 1994;330(15):1029-1035.
8. Meyer F, Bairati I, Fortin A, et al. Interaction between antioxidant vitamin supplementation and cigarette smoking during radiation therapy in relation to long-term effects on recurrence and mortality: a randomized trial among head and neck cancer patients. *Int J Cancer*. Apr 1 2008;122(7):1679-1683.
9. Leo MA, Lieber CS. Alcohol, vitamin A, and beta-carotene: adverse interactions, including hepatotoxicity and carcinogenicity. *Am J Clin Nutr*. Jun 1999;69(6):1071-1085.



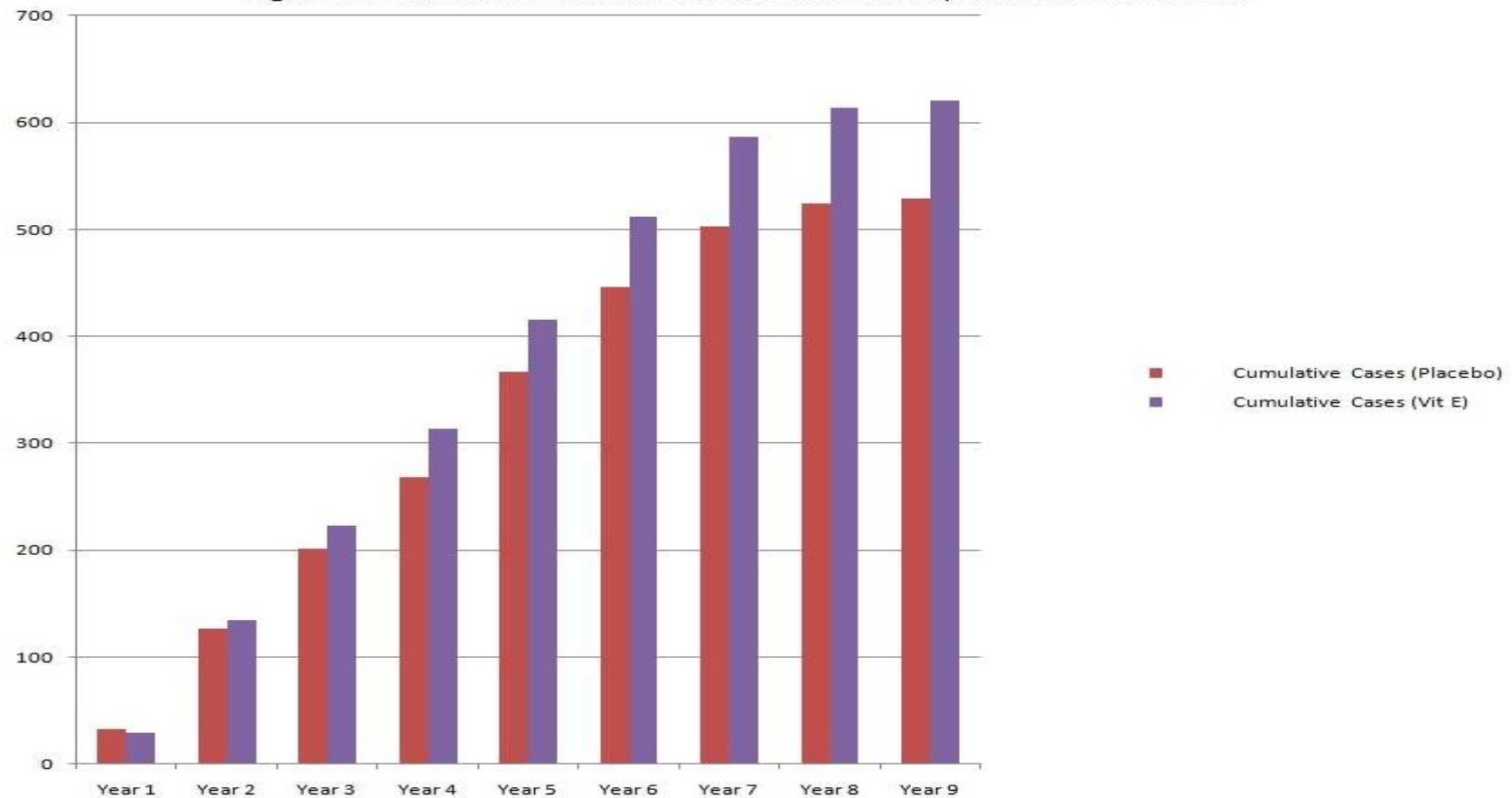
E vitamin

SELECT vizsgálat

- 35,533 egészséges ffi, 427 centrum, USA, Kanada és Puerto Rico
- $\text{PSA} \leq 4$ ng/ml, 50 év felett, normáli DRE
- 2001-2004.
- 8752 kapott szelént (200 $\mu\text{g/d}$ L-selenomethionine), 8737 E vitamint (400 IU/d all-rac-alpha-tocopheryl acetate), 8702 mindkettőt, 8696 kapott placebót.

SELECT vizsgálat

Figure 2a: Cumulative Incidence of Prostate Cancer, Vitamin E vs. Placebo



B17 vitamin sztori



A sztori

- 1920-ban Ernest Krebs whisky ízesítés céljából kísérletezett vele
- 1952-ben fia Dr. Ernest Krebs tisztított formáját laetrilnek nevezte el
- Az 1950-es évektől daganatos betegeket gyógyítottak vele
- 1980-ban társadalmi nyomásra klinikai vizsgálatok indultak (NCI)

Klinkai vizsgálatok

- Mayo klinikán 178 jó állapotú beteg kapta iv.
- 54%-nak a daganata 21 napon belül nőtt
- 3 hónap után 91% progrediált
- 7 hónap után minden beteg daganata nőtt.
- A betegek töredéke érezte úgy hogy a tünetei javultak
- A betegek 50%-a 5 hónap múlva halott volt.
- 8 hónap után 85%-uk + (National Cancer Institute)
- Állatkísérletekben a szer hatástalannak bizonyult
- Moertel CG, et al. A clinical trial of amygdalin (laetrile) in the treatment of human cancer. *New Eng J Med* 1982;306:201-6.

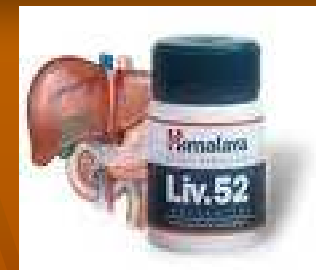
Mellékhatások

- A Mayo klinikán végzett vizsgálat során a betegek egy részének vérében jelentős mennyiségű cyanidot mutattak ki
- Ezek a betegek hányingerről, hányásról, szédülésről panaszkodtak
- Súlyosabb esetben látás és halláskárosodás görcsök bénulás alakult ki
- A kezelés abbahagyásával a mellékhatások elmúltak



Máj, vesekárosító és ösztrogén hatású szerek

Önmagában ártalmas



- A LIV.52 az ájurvédikus gyógyászatban alkalmazott szer. Főbb összetevői: *Capparis spinosa*, *Chicorium intybus*, *Solanum nigrum*, *Terminalia arjuna*, *Cassia occidentalis*, *Achillea millefolium*, *Tamarix gallica*.
- Egy randomizált, placebokontrollált vizsgálat során két évig kezeltek alkoholos cirrhosisos betegeket; a kumulatív túlélés a kezelt csoportban 74,4% volt, a placebocsoportban 86%. Súlyos cirrhosisban azonban a különbség még kifejezettebb volt: a kezelt csoportban a túlélés 53,3%, a placebocsoportban 80,8% volt.
- Ezt követően a szer forgalmazását az Egyesült Államokban azonnal betiltották. Magyarországon a LIV.52 jelenleg forgalomban van

Kanadai figyelmeztetés



- Black cohosh (poloskavész, *Cimicifuga racemosa*)
 - Menopausa tüneteinek enyhítésére ajánlják
 - GI irritáció, fejfájás, szédülés, hányás májkárosodás ⁽¹⁾
 - Enyhe májkárosodástól, májelégtelenségig
 - Canadian Adverse Reaction Newsletter, Volume 15, Issue 3, July 2005
 - Ösztrogen hatás (emlőrák!) tamoxifen h↓
- 1. Committee on Safety of Medicines and the Medicines and Healthcare products Regulatory Agency. Black cohosh (*cimicifuga racemosa*) and hepatotoxicity

- **Alfalfa** (lucerna magok)- pancytopenia , oestrogen hatás (emlőrák)
- **Szója, fitoösztrogének** ösztrogén h. emlőrák!
- **Noni** (májelégtelenség, transzplantáció)
- **Kombucha gomba**- máj és veseelégtelenség
- **kava kava** (Piper methysticum),
- Alkalmazásuk különösen veszélyes akkor, ha májkárosító daganatellenes gyógyszerekkel egyidejűleg történik.!
- Májfunkció romlásakor rá kell kérdezni, milyen alternatív szert szed a beteg!

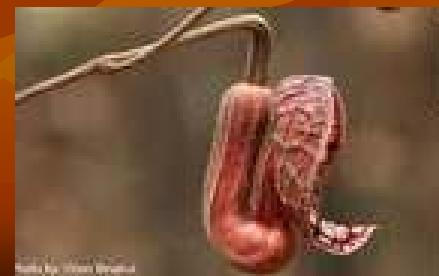


Önmagában ártalmas

- Néhány gyógynövény esetében rákkeltő hatást is igazoltak; a mutagén hatás miatt ezek embriotoxikus (magzatkárosító) hatása is feltételezhető. Így például vizsgálják , a **mate tea** szerepét veserák, nyelőcsőrák , illetve tüdőrák előidézésében.

- De Stefani E, Correa P, Fierro L, et al. Black tobacco, mate, and bladder cancer. A case-control study from Uruguay. *Cancer*.

Jan 15 1991;67(2):536-540.



Szennyeződések a gyógynövényekben

- A szennyeződés lehet véletlenszerű, például mikrobiológiai ágens, növényvédő szer, nehézfém vagy más, ipari eredetű anyag
- Előfordulhat azonban szándékos szennyezés is; az Egyesült Államokban Kínából importált gyógyteákban mutattak már ki prednizont, nem szteroid gyulladásgátlót, antibiotikumot, sildenafilt illetve tesztoszteront
- dr. Schuller János Gyógynövények a májbetegségek terápiájában LAM 2006;16(5):433-9.

Egy friss példa (2009)

- Interneten rendelhető fogyasztótabletta
- Sibutramine-t gyógyszerként is használatos étvágycsökkentőt tartalmaz. (12,22mg/caps)
- 20 éves ffi., 28éves nő hallucináció, szívdobogás panaszokkal került a sürgősségi osztályra
- 48mg Sibutramine-t szedett a megengedett max 15mg helyett
- Több hasonló eset. ⁽¹⁾
- 1. J Psychosom Res. 2008 Jan;64(1):107-9.
- Az USA-ban az ázsiai szerek 32%-ban találtak nem feltüntetett gyógyszert!



Szennyezőzés

- E. Coli, Penicillinum, Aspergillus szennyeződésekkel találta meg gyógynövényekben.
- Egészséges embereknek nem mindig árt, de beteg legyengült szervezetnél végzetes lehet
- Magyarországon is találta meg már hazai gyógyteában üvegcserepet és tyúkürüléket.
- Ezzel kapcsolatban nincs szigorú előírás ellentétben a gyógyszerekkel
- dr. Schuller János Gyógynövények a májbetegségek terápiájában LAM 2006;16(5):433-9.

Nem önmagában káros

- A természetgyógyászati szerek közül sok befolyásolja a hagyományos gyógyszerek felszívódását, lebontását, csökkentheti így hatását, illetve fokozhatja mellékhatását (Az USA-ban évente 100000† ADR)
- éppen ezért fontos hogy az orvos mindig tudja, betege mit szed az általa felírt gyógyszereken kívül akkor is ha az „csak” egy vitaminkészítmény

Nem önmagába ártalmas

- Nagy dózisú *antioxidánsok*:
- A, B6, C, E, β -karotin, cink, szelén
- „csökkentik a kemoterápia és sugárterápia hatását, kezelés alatt kerülendő (vincristine, doxorubicin, methotrexate, cisplatin, imatinib.)

- Heaney M, Gardner J, Karasavvas N, et al. Vitamin C antagonizes the cytotoxic effects of antineoplastic drugs. *Cancer Res.* 2008 Oct 1;68(19):8031-8.

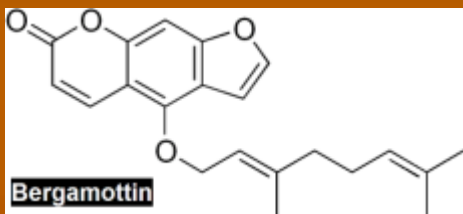
Antioxidánsok

- Interakció → dóziscsökkenés → PFS csökkenés (randomizált vizsgálatban igazolták 540 beteg)¹
- Alacsony terápiás ablak miatt az oxidatív gyökök mérsékelt csökkenése is a hatékonyság csökkenésével jár
- Viszont a mellékhatást is csökkenti, emiatt lehet népszerű
- 4 fél életidőt kell várni (busulfan 4x3h, oxaliplatin 4x50h)

Nem önmagába ártalmas



- *Orbáncfű*. Megváltoztatja a gyógyszerek lebontását cyclophosphamide, paclitaxel, etoposide, irinotecan Vinca, tamoxifen, imatinib (Glivec AUC 30%↓) szerek plazmaszintje és hatása csökken
- cytochrome isoenzyme 3A4 h.fokozó, a CYP 3A4 – en metabolizálódó gyógyszerek szérumszintje csökken. A hatás a felfüggesztés után 1 héttel helyreáll. (Theophylline, Cyclosporin, Diltiazem, Nifedipine, Warfarin)
- A kemoterápia illetve műtét előtt egy héttel érdemes abbahagyni!
- 22. Mathijssen RH, Verweij J, de Bruijn P, et al. Effects of St. John's wort on irinotecan metabolism. *J Natl Cancer Inst.* Aug 21 2002;94(16):1247-1249.
23. Jiang X, Williams KM, Liauw WS, et al. Effect of St John's wort and ginseng on the pharmacokinetics and pharmacodynamics of warfarin in healthy subjects. *Br J Clin Pharmacol.* May 2004;57(5):592-599.



Grapefruit

- Enzimgátló hatásánál (cyp. P450 3 A4) fogva egyes gyógyszerek lebomlását gátolja, plazmaszintjüket emelheti
- A kemoterápiás szerek közül jól ismert a Vincristin-re gyakorolt hatása
- Befolyásolja a célzott terápiák plazmaszintjét is. (imatinib, dasatinib, sunitinib stb...)
- Növeli az erlotinib plazmaszintjét (mh: nő)



- Drug interactions with grapefruit juice. Extent, probable mechanism and clinical relevance. Fuhr U. Drug Saf. 1998 Apr; 18(4):251-72.

Nem önmagában ártalmas

- kannabisz, máriatövis, macskakarom (enzim gátlók)
- Coenzyme Q-10
 - cyclophosphamid-dal együttadva h↓,
- Glucosamine
 - etoposide és doxorubicin-nal szembeni rezisztencia↑ mivel a topoisomerase II gátlását csökkenti
- Folsav → Methotrexate/Irinotecan hatás↓
- Kava: CYP 2E1 gátló

- *Rebarbara*: hányingert fokozó hatás
- Kamilla+Warfarin vérzési idő nő
- Gyömbér+ Warfarin vérzés veszélye nő



- Ami „természetes” még nem biztos hogy ártalmatlan!!!



Hasznos

k1

- A mozgásterápia minden formája, a zeneterápia, a megfelelő képzettséggel rendelkező szakember által végzett masszázs illetve pszichoterápia.
- Hasznos az acupunctura amelyről az NIH 1997-es consensus konferenciáján kimondták hogy alkalmas a kemoterápia okozta hányinger illetve hányás illetve a kar lymphoedemájának csökkentésére.¹

Cassileth, B. R., et al. (2013), Acupuncture in the treatment of upper-limb lymphedema. Cancer, 119: 2455–2461. doi: 10.1002/cncr.28093

48. dia

k1

kemoc; 2015. 08. 31.

Hasznos

- **Árnika** (nem a homeopátia!!) jó osteoarthritis műtét utáni duzzanatra
- **Capsaicin**: fájdalomcsillapítás (cluster, neuropathia), keringés javítás, végbél problémák, szájnyh. gyulladás, psoriasis, étvágyjavítás, (vigyázat: AS⁺)
- **Kamilla** Common Name Hungarian chamomile, wild chamomile, *Chamomilla recutita*
nyugtató, gyulladáscsökkentő hatás.
Vigyázat: nyugtatók, alvadásgátlók!!



Klinikai vizsgálattal igazoltan hasznos

- Africai szilvafa kérge: BPH
- Allium (medvehagyma) : Rákmegelőzés
- Aromaterápia: rák tünetek enyhítése
- Coenzim Q csökkenti az anthraciklinek szívkárosító hatását
- Orbáncfű (?!)
- Pirosvirágú kúszómagnólia (Schizandra) csökkenti az anthraciklinek szívkárosító hatását



- Rost: irritábilis bélszindróma, székrekedés
- Senna székrekedés
- Ginkgo biloba: Alzheimer's, perifériás érbetegség
- Zöld tea : rákmegelőzés
- Masszázs: szorongás oldása!



Célzott terápia (hasmenés)



Növeli az alternatív terápia a túlélést?

- 1992-ben Risberg és munkatársai 1 000 Norvég rákbeteget kérdeztek ki arról, szednek-e valamilyen alternatív szert. Céljuk az gyakoriság megismerése volt.
- Összevetették a rákregiszter adataival: a követés során az alternatív terápiát használók 79% -a míg a nem használók 65% -a halt meg.
- Korrigálták az adatokat stádium, általános állapot és egyéb prognosztikai tényező szerint.
- Az alternatív terápiát használók halálozási esélye 1.3x-a volt a nem használókénak $p:0,056$
- A pontos ok nem ismert
- Dél Koreai vizsgálat hasonló eredmény

Tovább élnek a természetgyógyászok?

- GB: Kiropraktikusok 1969-1979 73,4-74,2
- Lakosság. 76,9
- Orvosok: 81,5

Country	No. of Drs.	Mean Age at Death
United Kingdom	469	75.2
Ireland	12	80.1
U.S., Canada, Aust., New Zealand, S. Africa, Carib.	27	81.5
Europe	22	80.2
Specialty		
Radiology	24	78.1
Hospital Med.	137	77.5
Surgery	91	75.7
Primary Care	192	74.2
Ob/Gyn	22	73.1
Public Health	7	73
Psychiatry	24	70.8
Anesthesiology	26	66.4

Morgan L. Does Chiropractic “Add Years to Life”? *The Journal of the Canadian Chiropractic Association*. 2004;48(3):217-224.

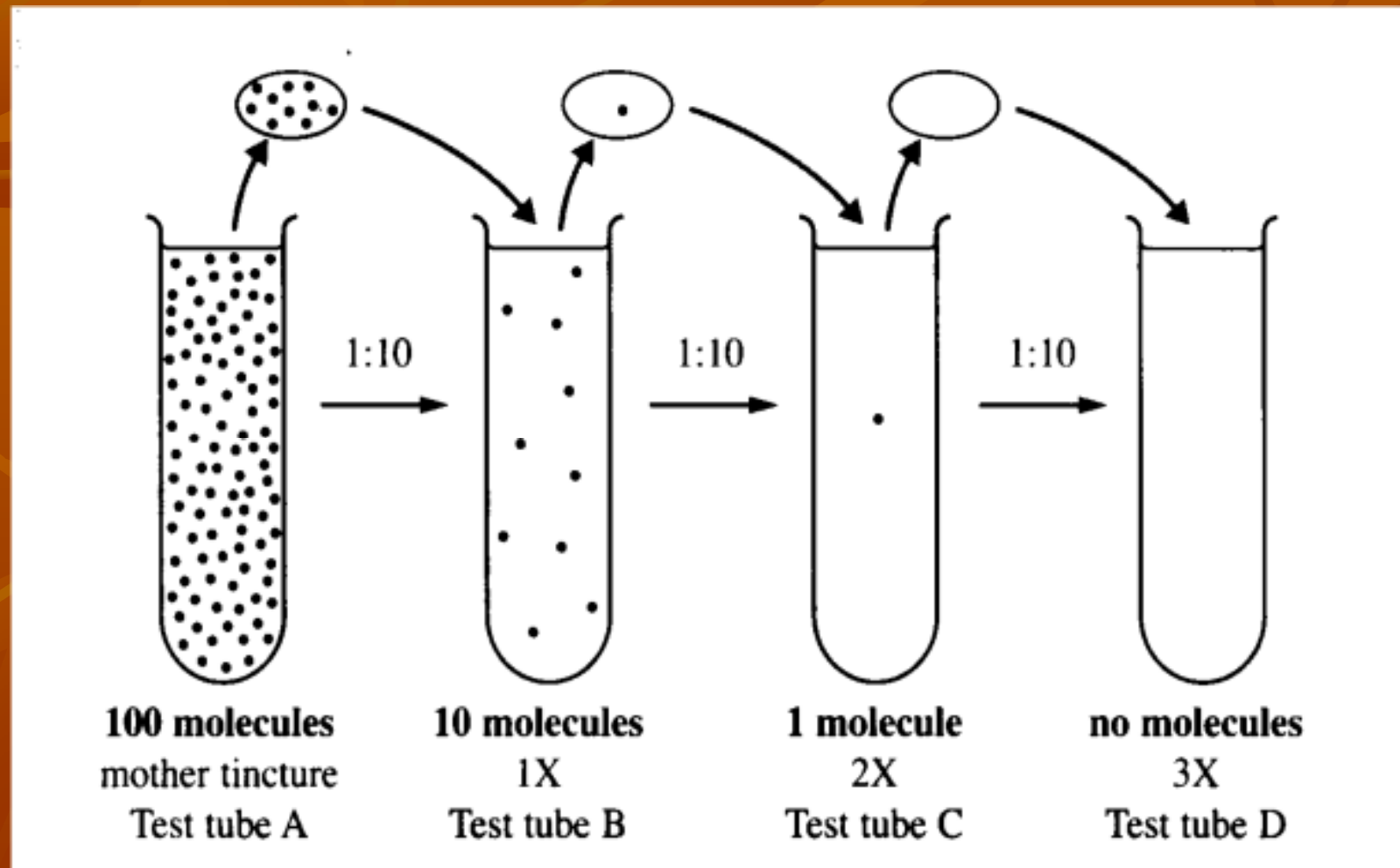
Néhány szó a homeopátiáról



Homeopátia

- Az FDA figyelmezteti a lakosságot, hogy a belladonnát tartalmazó homeopátiás fogzási fájdalomra adott gél és tabletták a kisbabáknál, nehézlégzést görcsöket okozhat.*
- Van benne valami?
- Hahnemann (1780): Hasonlót a hasonlóval, proving, potenciálás, **hígítás** (6×10^{23})

Hatóanyag nincs benne, mégis mindent gyógyít?



Homeopátia

- UK:1400 India: 300 000 homeopata
- 2000 USA 1,4 milliárd \$
- Nem összekeverendő gyógynövények terápiával (méh, kígyóméreg, vizelet, genny, fal, 0 hatóanyag)
- „Scabiesszel fertőzött fiatal egészséges néger viszkető kiütéséből származó genny.”
- Hosszú bonyolult metódus, különböző homeopata, különböző szer

A homeopátia sikere

- 1854-es kolera járványban a londoni homeopátiás kh-ban a túlélés 84% a Middlesex kh-ban 47% (????)
- Több randomizált placebo kontrollált vizsgálat állatotokon (nincs hatás).
- Dr Aijing Shang 2005 (Lancet) meta-analízis homeopátia=placebo
- Cochrane's : 5,000 beteg =placebó
- Professor Ernst (ekcéma) nincs hatás

The background of the slide is a solid dark brown color. Overlaid on this background are several faint, stylized outlines of autumn leaves in a lighter brown shade. The leaves are scattered across the frame, with some showing prominent veins. The overall aesthetic is warm and natural.

„Az orvoslás tudománya abban áll, hogy lekösse
a beteg figyelmét, amíg a természet
meggyógyítja a betegséget.”

Voltair



Kereskedelmi fogások

USA fogysztóvédelmi hivatal listája miből gyanítsuk a sarlatánságot:

- A hirdetés szerint a készítmény gyors és hatékony gyógyulást ígér sokféle különböző betegségre.
- A terjesztő olyan szavakat használ, mint tudományos áttörés, csodálatos gyógyulás, ősi hatóanyag, titkos összetétel,
- A szöveg orvosias tudományosnak ható stílusban van írva hogy ezzel kompenzálja a valódi tudományos eredmények hiányát.
- A terjesztő azt állítja hogy a kormány és az orvosi szakma összefogott hogy elnyomják a terméket
- A hirdetés nem dokumenált, csodálatos gyógyulási eseteket sorol fel
- A termék legtöbbször csak egyetlen forrásból szerezhető be.
- Az általános szabály hogy túl jónak hangzik ahhoz hogy igaz legyen

Mit tanácsolhatunk?

- Azok a betegek, akik kiegészítő kezeléseket terveznek feltétlenül, konzultáljanak kezelőorvosukkal, mivel egyes kiegészítő kezelések hatással lehetnek a hagyományos kezelésre, akár károsak is lehetnek.
- Gyógynövényeket csak rövid ideig és módjával
- A gyógynövény és a gyógyszer bevétele között 2-3 óra teljen el!
- Ellenőrizték megbízható helyen, nem káros-e az általuk alkalmazott terápia

Betegeknek

- Ne használjanak alternatív kezelést a hagyományos helyett
- Csak megbízható forrásból vásároljanak
- Felsorolják a hatóanyagot? Van engedély?
- 2 év alatti gyermeknek ne adjanak gyógynövényekből készült teát!
- Lehetőleg egyszerre csak egyféle alternatív terápiát használjanak

Felvilágosítás

- Amennyiben az adott CAM kezeléssel kapcsolatban bizonytalan a haszon és nem ismert a rizikó ezt kell mondani. („Nincs róla megbízható információ”)
- Amennyiben van információ azt lehetőleg érthetően, előítéletek nélkül
- Konszenzus keresés, közös döntés (támogatott, túrt, tiltott)
- Bizalom javul, a beteget lebeszéljük az ártalmas, hatástalan és drága szerekről

Alternatív terápiák a hagyományos gyógyászatban

- Codeine fájdalom, köhögés
- Capsaicin Neuropathias fájdalom
- Digitalis szívelégtelenségben
- Ipecacuana: köhögés, mérgezés
- Quinine : malária
- Aspirin: Láz, fájdalom
- Hipnózis: a dohányzás elhagyására

Összefoglaló

- A felnőtt lakosság 6-70%-a szedi kiegészítő szereket- ezek a szerek veszélyesek is lehetnek
- ~ 70% nem közli orvosával
- A gyógyszerészeknek nagy a felelősege, hogy előítélettől mentes, korrekt tanácsot adjanak a hozzájuk forduló betegeknek.
- Ehhez ismerni kell a tudományos irodalmat, a mellékhatásokat és az interakciókat (milyen gyógyszert szed?)
- Próbálják a betegeket a kevésbé káros felé terelni

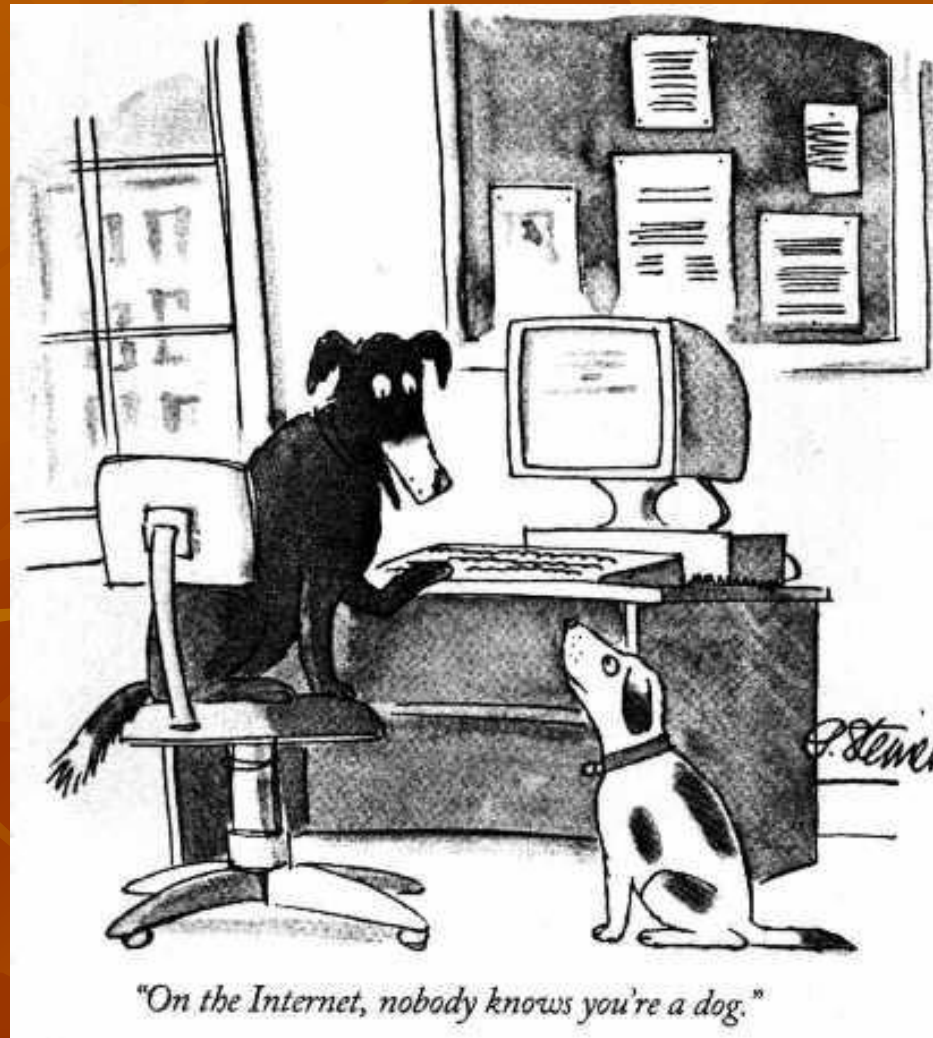


Actually, we're an alternative ambulance...

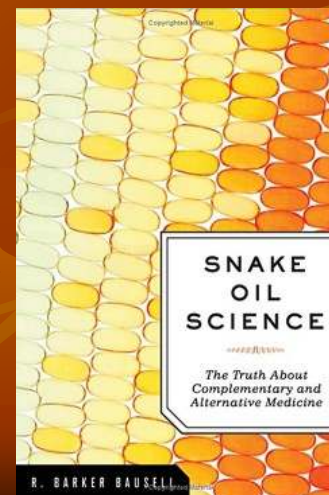
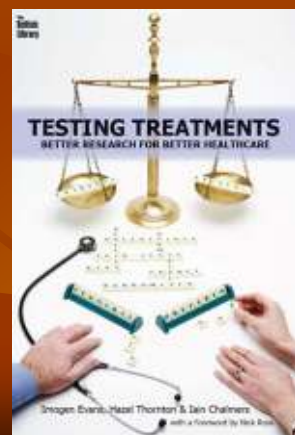
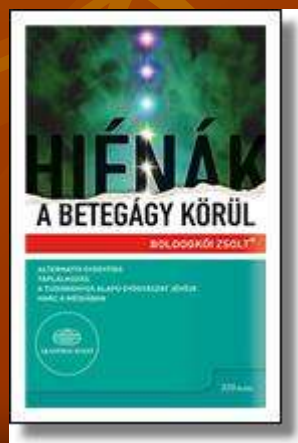
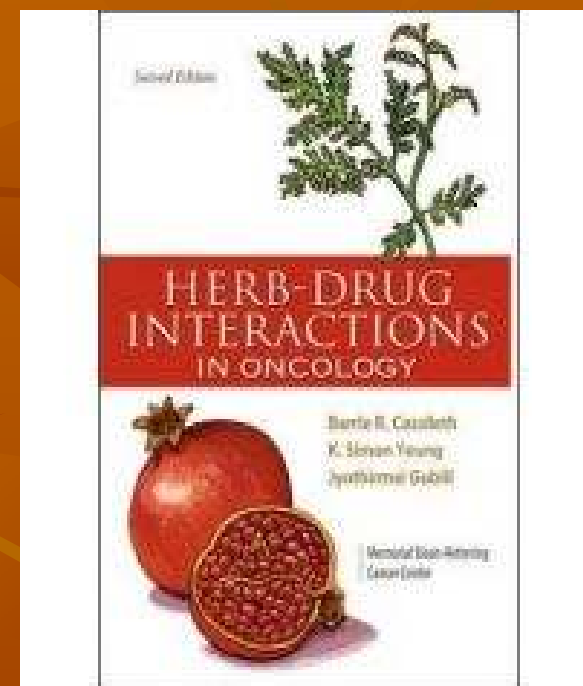
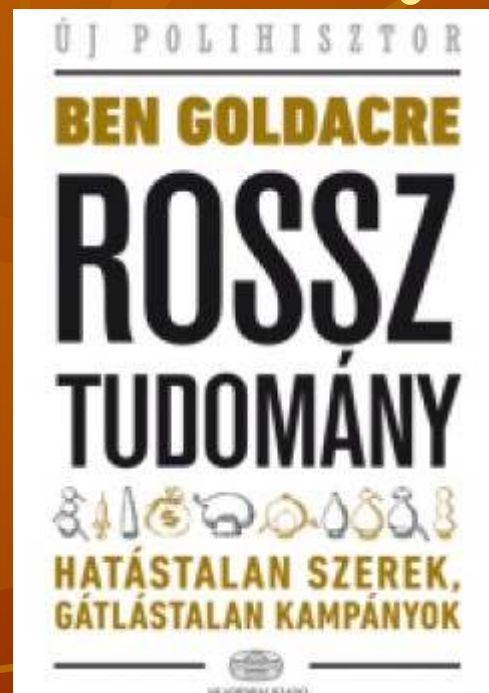
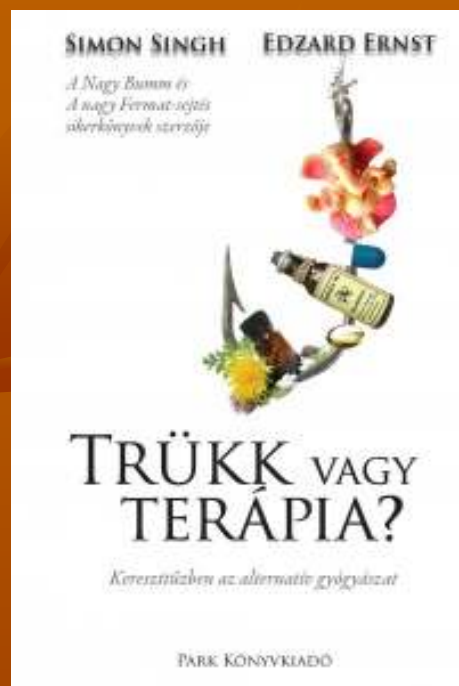
100% NATURAL REMEDIES



Internetes források



Könyvek



Ajánlott források

- Bccancer.bc.ca
- <http://www.quackwatch.org/01QuackeryRelatedTopics/OTA/ota00.html> (300 oldalas könyv)
- <http://www.mskcc.org/mskcc/html/11570.cfm>
- http://www.cancer.org/docroot/eto/eto_5.asp
- <http://web.archive.org/web/20010801164725/www.oncolink.upenn.edu/psychosocial/books/cope/contents.html>
- <http://www.cancer.gov/>



Köszönöm a figyelmet!